

§

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж бр.4371/19
04.07.2019.године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Булајић, председника већа, Ирене Вуковић и Светлане Павић, чланова већа, у парници тужиле АА, коју заступа пуномоћник адвокат АБ, против тужене “UNICREDIT BANCA SRBIJA” АД Београд, Рајићева бр.27-19, ради утврђења ништавости уговора, решавајући о жалби тужиле изјављеној против решења Вишег суда у Београду П бр.1665/15 од 09.01.2018.године и о жалби тужене изјављеној против решења истог суда под истим бројем од 29.03.2018.године, у седници већа одржаној дана 04.07.2019.године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле, па се **ПОТВРЂУЈЕ** решење Вишег суда у Београду П бр.1665/15 од 09.01.2018.године.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ решење Вишег суда у Београду П бр.1665/15 од 29.03.2018.године, у делу којим је тужена обавезана да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 351.000,00 динара, и у том делу се жалба тужене **ОДБИЈА** као неоснована.

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Београду П бр.1665/15 од 29.03.2018.године, у делу којим је тужена обавезана да тужилци на досуђен износ накнаде трошкова парничног поступка од 351.000,00 динара, исплати законску затезну камату почев од дана извршности па све до исплате.

Образложење

Побијаним решењем о извршењу наплате судске таксе од 09.01.2018.године, обавезан је таксени обвезник АА да у року од 5 дана од дана пријема решења плати судску таксу, и то:

-на тужбу у износу од 97.500,00 динара, казнену таксу у износу од 48.750,00 динара и опомену у износу од 390,00 динара, укупно износ од 146.640,00 динара, на рачун који одреди извршитељ;

-на првостепену пресуду у износу од 97.500,00 динара, казнену таксу у износу од 48.750,00 динара и опомену у износу од 390,00 динара, укупно износ од 146.640,00 динара, на рачун који одреди извршитељ;

-на жалбу против пресуде у износу од 97.500,00 динара, казнену таксу у износу од 48.750,00 динара и опомену у износу од 390,00 динара, укупно износ од 146.640,00 динара, на рачун који одреди извршитељ.

Ставом другим изреке, одлучено је да уколико таксени обвезник у остављеном року не поступи по ставу првом овог решења, одређује се извршење против таксеног обвезника ради принудне наплате судске таксе. Ставом трећим изреке, одређено је да ће се извршење спровести преко извршитеља кога одреди председник тог суда. Ставом четвртим изреке, одређено је да од средстава остварених наплатом таксе, извршитељ задржава за себе на име награде 10% наплаћене вредности таксе и казнене таксе а преостали износ ће уплатити у корист буџета Републике Србије – Вишег суда у Београду, на рачун прихода од судских такси. Ставом петим изреке, одређено је да жалба не одлаже извршење решења.

Побијаним решењем од 29.03.2018.године, обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 351.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности па све до коначне исплате.

Против решења о извршењу наплате судске таксе од 09.01.2018.године, жалбу је благовремено изјавила тужилја, побијајући га у целости због погрешне примене материјалног права, како то произилази из навода жалбе.

Против решења о трошковима парничног поступка од 29.03.2018.године, жалбу је благовремено изјавила тужена, побијајући га у целости из свих законских разлога.

Испитујући побијана решења у границама прописаним чланом 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/2011 са каснијим изменама и допунама), у вези члана 402 ЗПП, Апелациони суд је оценио да је жалба тужилје неоснована, а жалба тужене делимично основана.

У поступку доношења побијаних решења нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Супротно наводима жалбе тужене у поступку доношења побијаног решења о трошковима парничног поступка, није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју тужена неосновано указује, с обзиром да побијано решење садржи јасне разлоге о свим битним чињеницама, због чега решење нема недостатака због којих се не може испитати.

Првостепени суд је решење о извршењу наплате судске таксе донео на основу одредби чланова 1, 2, 3, 37 и 40 Закона о судским таксама, с обзиром да тужилја као

таксени обвезник није платила дуговане судске таксе, и то на тужбу, на првостепену пресуду, као и на жалбу, све у износу од по 97.500,00 динара, због чега је у обавези да исплати дуговану таксу, казнену таксу у износу од по 48.750,00 динара, као и опомене у износу од по 390,00 динара.

Жалбом тужила неосновано указује да је њена обавеза плаћања такси застарела.

Наиме, према одредби члана 8 Закона о судским таксама (“Сужбени гласник РС”, бр.28/94, 53/95, 16/97, 34/2001-др закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008-др закон, 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015, а закључно са изменама и допунама које су биле на снази у време доношења ожалбеног решења), прописано је да наплата таксе застарева у року од 3 године по истеку календарске године у којој је настала таксена обавеза, док према члану 3 овог закона, обавеза плаћања таксе (у даљем тексту: таксена обавеза), поред осталог, настаје за тужбе и жалбе, када се предају суду, односно када се изврши обрачун таксе, ако њен износ зависи од вредности предмета спора, а за судске одлуке – када се објаве, а ако странка није присутна објављивању или ако одлука није јавно објављена – када се странци или њеном заступнику достави препис одлуке.

С обзиром да је тужила тужбу суду предала дана 07.10.2015.године, а жалбу 28.11.2016.године, а да је првостепена пресуда пуномоћнику тужиле достављена дана 18.11.2016.године, таксена обавеза за тужбу настала је дана 07.10.2015.године, за жалбу дана 28.11.2016.године, а за првостепену пресуду дана 18.11.2016.године. С обзиром да рок застарелости наплате судске таксе почиње тећи тек истеком календарске године у којој је настала таксена обавеза, рок од 3 године за наплату таксе за тужбу почео је тећи тек од јануара 2016.године, а за жалбу и првостепену пресуду од јануара 2017.године. Имајући у виду да од тада, па до дана доношења решења о извршењу није протекло 3 године, није наступила застарелост наплате таксе, на коју тужила без основа указује.

Због тога је као правилна одлука првостепеног суда о извршењу наплате судске таксе, потврђена на основу одредбе члана 401 тачка 2 у вези члана 390 Закона о парничном поступку.

Побијану одлуку о трошковима парничног поступка, првостепени суд је донео на основу одредби чланова 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, на основу којих је обавезао тужену, сходно успеху у спору, да накнади трошкове парничног поступка тужили у износу од 351.000,00 динара. Ови трошкови односе се на трошкове тужиоца за ангажовање пуномоћника адвоката за састав тужбе и три образложена поднеска у износу од по 6.000,00 динара, заступање на три одржана рочишта у износу од по 7.500,00 динара, на име састава жалбе у износу од 12.000,00 динара, као и на име судске таксе на тужбу и пресуду у износу од по 97.500,00 динара, те на име судске таксе на предлог и решење о привременој мери у износу од по 48.750,00 динара. На досуђен износ трошкова парничног поступка од 351.000,00 динара, тужили је досуђена и законска затезна камата на ове трошкове, почев од дана извршности решења па до коначне исплате, на основу одредбе члана 277 и 324 Закона о облигационим односима.

Неосновано тужена у жалби истиче незаконитост побијане одлуке о трошковима, у погледу основа обавезивања тужене, као и у погледу висине.

Наиме, према одредби члана 153 став 1 ЗПП, странка која у целини изгуби парницу дужна је да противној странци накнади трошкове. Према ставу 2, ако странка делимично успе у парници, суд може с обзиром на постигнути успех да одреди да свака странка сноси своје трошкове или да једна странка накнади другој сразмеран део трошкова. Према ставу 3, суд може да одлучи да једна странка накнади све трошкове које је противна странка имала ако противна странка није успела само у сразмерно незнатном делу свог захтева, а због тог дела нису настали посебни трошкови.

Правноснажном пресудом донетој у овој парници, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле, па је утврђено да је ништава одредба члана 3 тачка 8 Уговора о кредиту за куповину непокретности бр.Р 0199/07, закљученог између тужиле као корисника кредита и правног претходника тужене, као и ББ и ББ1, као заложних дужника, дана 15.01.2007.године, у делу којим је уговорено да банка задржава право да током трајања овог уговорног односа прилагођава каматну стопу у складу са изменама пословне политике банке, мерама НБС и тржишних околности, о чему ће обавестити корисника, док је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је уговор ништав и у преосталом делу, одбијен као неоснован.

Из наведеног следи да је тужилца само делимично успела у спору, с обзиром да је поставила захтев за утврђење ништавости уговора у целини а да је њен захтев усвојен само у делу којим је утврђена ништавости једне одредбе уговора, и то оне о променљивој каматној стопи. Међутим, сагласно одредби члана 153 став 3 ЗПП, тужени је у обавези да тужилци накнади све трошкове које је имала у овој парници. Ово из разлога што је ништавост уговорне одредбе утврђена управо из разлога које је тужилца истакла у тужби и током поступка, док је захтев за утврђење ништавости уговора у преосталом делу одбијен из разлога што је оцењено да ништавост ове уговорне одредбе не повлачи ништавост самог уговора, с обзиром да он може опстати без ове ништаве одредбе, сагласно одредби члана 105 Закона о облигационим односима, те да ова одредба није била одлучујућа за закључење уговора. Због тога је по оцени овог суда, тужилцин неуспех у спору сразмерно незнатан њеном успеху, па како поводом тог дела нису настали посебни трошкови, с обзиром да је тужилца свакако морала сносити све трошкове које је имала независно од тога да ли је поставила захтев за утврђење ништавости уговора у целини, или у само једном делу, тужена је у обавези да јој накнади све трошкове које је имала, а који су били потребни ради вођења парнице, према одредби члана 154 став 1 Закона о парничном поступку.

Навод жалбе тужене о томе да је тужилца у спору успела само у једном мањем делу, с обзиром да уговор о кредиту садржи 12 чланова, да има више тачака, а да је правоснажном пресудом утврђена ништавост само тачке 8 члана 3 Уговора о кредиту који има 12 тачака, не може се прихватити. Оцена да ли постоји успех, односно неуспех тужилце у спору, никако се не може посматрати на начин како то истиче тужена у жалби, имајући у виду да је тужилца морала покренути ову парницу, с обзиром да је тужени оспоравао ништавост, како би била утврђена непоноважност уговора у наведеном делу, без обзира што због ове ништаве одредбе није утврђена ништавост уговора у целини, јер је оцењено да уговор може остати на снази и без ове ништаве одредбе.

Основано тужена у жалби истиче да тужили не припадају трошкови судских такси на предлог за одређивање привремене мере, као и решење о привременој мери у износу од по 48.750,00 динара, које трошкове је првостепени суд обрачунао тужили приликом одлуке о накнади трошкова, с обзиром да ови трошкови нису били потребни ради вођења парнице, о чему суд води рачуна према одредби члана 154 став 1 ЗПП, с обзиром да је предлог тужиле за одређивање привремене мере решењем садржаним у ставу трећем изреке пресуде од 31.10.2016.године, правноснажно одбијен. Нису били потребни ни трошкови састава тужилине жалбе на првостепену пресуду од 31.10.2016.године с обзиром да је њена жалба пресудом Апелационог суда у Београду Гж бр.1721/2017 од 01.06.2017.године, одбијена као неоснована. Погрешно првостепени суд примењује тарифни број 13 и 15 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, обрачунавајући трошкове за састав тужбе и поднесака, као и за заступање на рочиштима, према вредности која се односи на вредност спора до 450.000,00 динара. Правилним обрачуном трошкова и то само оних који су били потребни ради вођења парнице, применом тарифног броја 13 и 15 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, тужила има право на накнаду трошкова који се односе на састав тужбе и састав три образложена поднеска у износу од по 30.000,00 динара, приступ на три одржана рочишта у износу од по 31.500,00 динара, а на име судске таксе за тужбу и пресуду у износу од по 97.500,00 динара, на основу Таксене тарифе из Закона о судским таксама, имајући у виду у тужби означену вредност предмета спора тужилиног неновчаног захтева, што укупно износи 409.500,00 динара.

Међутим, с обзиром да је побијаним решењем од 29.03.2018.године, тужена обавезана да тужили накнади на име трошкова парничног поступка износ од 351.000,00 динара, те да сагласно одредби члана 395 ЗПП, која одредба се сходно примењује и у поступку по жалби против решења, другостепени суд не може да преиначи ово решења на штету странке која се жалила, ако је само она изјавила жалбу, апелациони суд је одлуку о трошковима парничног поступка у наведеном делу потврдио, а жалбу тужене одбио као неосновану.

Тужена основано у жалби указује да је првостепени суд прекорачио захтев тужиле досуђивањем законске затезне камате на трошкове парничног поступка, почев од дана извршности, па до коначне исплате, с обзиром да тужила законску затезну камату на трошкове није тражила. Због тога је побијано решење о трошковима парничног поступка у делу досуђене законске затезне камате, сагласно одредби члана 393 став 1 ЗПП, која се сходно примењује и на решења према одредби члана 402 истог закона, морало бити укинито, чиме је отклоњена овако учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези члана 3 ЗПП.

Имајући у виду све напред наведено, одлучено је као у изреци овог решења.

**Председник већа-судија
Зорица Булајић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић